

Forslag til forespørgselsdebat om den gældende lovgivning vedr. salg og udskænkning af alkoholholdige drikkevarer

(Medlem af Inatsisartut Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Sundhed, Agathe Fountain)

Tak til Medlem af Inatsisartut, Jane Petersen, for at foreslå denne debat.

Alkoholmisbrug er et stort problem for vores samfund og har ganske rigtig stor betydning for vore levevilkår, hvad enten det er dagligt alkoholindtag eller rusdrikkeri ved lønudbetaling.

Politiet oplyser, at de ved lønudbetalingsweekender er nødt til at indsætte ekstra personale for at imødegå den uro, der opstår i disse perioder. Sundhedsvæsenet har ligeledes et øget antal alkoholrelaterede henvendelser i weekender samt i aften- og nattetimerne. Kriminalstatistikkerne og sundhedsvæsenets registreringer taler deres klare sprog: rusdrikkeriet medfører hver eneste uge problemer, og har i en eller anden grad konsekvenser for samfundet, for den enkelte person og for dennes nærmeste.

Ved alkoholseminaret her i september blev der argumenteret både for og imod såvel eksisterende som yderligere restriktioner på alkoholsalg. Titlen på seminaret var ”Tid til Holdningsændring”, og seminaret havde som sådan i høj grad fokus på, hvordan en fornuftig alkoholkultur kan sikres i Grønland.

Naalakkersuisut har oplevet, at lokale restriktioner har forbedret kriminalstatistikkerne markant. Restriktioner er et effektivt redskab til at få sænket alkoholforbrug og -misbrug i Grønland. På længere sigt er det normerne ift. alkohol, der skal forandres - der skal en generel samfundsmæssig holdningsændring til for at gøre op med umådeholdent drikkeri og rusdrikkeri.

Grønlands vestnordiske naboer, Island og Færøerne, har begrænsninger på adgangen til at købe alkohol. I begge lande udhandles alkohol i særskilte butikker a la de svenske Systembolag, og der er særlige åbningstider for alkoholsalg. Samtidig har der i de seneste år bl.a. været stadigt stigende afgifter på alkohol.

WHO har undersøgt effekterne af tiltag til at forebygge eller begrænse alkoholmisbrug. Undersøgelsen blev gennemført i 53 lande, bl.a. i Danmark, Island, Sverige og Norge. Konklusionen i ”European Status Report on Alcohol and Health 2010” er, at restriktioner på adgangen til at købe alkohol, f.eks. i form af aldersgrænser, særlige åbningstider i alkoholsalget, samt særlige salgssteder med monopol på udhandling af alkohol, er tiltag med størst effekt, når det handler om bekæmpelse af alkoholrelaterede problemer.

Jeg hører ofte klager fra personer, der, når de handler ind, er generede af lange køer og fulde folk ved butikkernes alkoholsalgssted. De ønsker ikke at tage deres børn med ud at handle omkring lukketid for spiritussalg, fordi de frygter, at børnene vil komme til at opleve beruselse som en naturlig adfærd til efterligning.

Det er forbudt at sælge og udskænke alkohol til berusede og personer under 18 år. Manglende overholdelse af dette forbud kan medføre, at den pågældende butik eller restauration mister sin bevilling til alkoholsalg. De næringsdrivende er meget bevidste om dette, men det hindrer ikke berusede i at forsøge at købe spiritus og generelt være meget synlige i det offentlige rum. Jeg holder flere gange om året møder med politiet og butiks- og restaurationsbranchen, hvor aktuelle spørgsmål og problemstillinger på alkoholområdet tages op.

Naalakkersuisut mener, at det er vigtigt at lade sig inspirere af de effekter, som tiltag til at forebygge og begrænse alkoholmisbrug har i andre lande. En praktisk løsning på problemet med køer med berusede personer ved og omkring alkoholsalgsstedet kunne være at flytte dette til en særskilt afdeling af butikken, f.eks. med en særskilt indgang. Det er en mulighed for de større butikker i byerne, men det bør i denne forbindelse understreges, at der kan være lokale forskelle på såvel behovet som mulighederne for at gennemføre sådanne tiltag. F.eks. kan det ikke forventes, at en lille Pilersuisoq i en bygd vil være i stand til at honorere eksempelvis lovkrav om særlig indgang og betjening af alkoholsalg.

Naalakkersuisut ser frem til en god og konstruktiv debat.